Ч. 263 (13.211). Львів, неділя 27. листопада 1932. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Виповідаємо боротьбу неписьменности.

Чому ми слабі, хоч є в нас сила?

Львів, листопад 1932 р.

В далекому краю, за семи горами, за семи ріками, жив сліпий великан-силач. Він мав таку силу, що підносив млинське каміння, виривав столітні дуби з корінням. Але не міг зужиткувати тої сили на своє добро. Навіть малі діти могли безкарно робити йому всякі пакости, — бо сліпота очей робила його слабшим навіть від малої дитини.

Так говориться в казці про сліпого великана. Подібний до того сліпця є нині й наш український народ. Наш народ є великий, має великі здібности ума, має здоровля тіла та духа, і до того він і багатий. Цими прикметами він дуже сильний, але тої сили не може використати на своє добро, бо велика частина народу є попросту нездібна до життя і до життєвої боротьби власне **через сліпоту.** Не на очі ті люди сліпі; зір у них бистрий і здоровий, **сліпі вони духом, бо неписьменні.** Як сліпота очей так і неписьменність відбирає кожній людині й цілому народові його силу боротися за кращу долю. Неписьменні не можуть гуртуватися, а лише тільки в єдности й гурті можна дійти до кращого життя. Неписьменні не можуть читати, і тому не можуть навчитися кращих способів життя і господарки. Неписьменні не можуть навчитися, як доходити свого права. Народи, що мають між собою багато неписьменних, живуть у нужді, в недолі і в пониженні, не є господарями на своїй землі. А ті, між якими неписьменних мало, живуть по людськи і мають своє право. Між поляками є на кожних сто людей всього 25 неписьменних, між латвійцями є на сто лише 19 неписьменних, між естонцями на сто лише 12 неписьменних, між фінляндцями є на сто тільки один неписьменний! А між українцями в границях нинішньої Польщі є на кожних сто душ — страшно сказати — около 60 (шістьдесять) неписьменних! (Між греко-католиками є на сто душ 49 неписьменних, а між православними на сто аж 72 неписьменних!). Не дивниця, що всі згадані тут народи, хоч багато менші від українського, мають нині свої держави і живуть своїм вільним життям. Лише наш нарід, хоч числить близько 50 міліонів душ, живе так, як усі знаємо.

Тому, коли хочемо думати про якесь поліпшення нашої долі, мусимо передовсім викорінити з нашого народу його сліпоту, то є неписьменність.

Головне Товариство „Просвіта“ кидає тепер між народ великий клич: **„Борімося з неписьменністю! Навчімо неписьменного!“ „Бо неписьменність у народі є найтяжчою колодою на його дорозі!“**

Цей клич нехай дійде до кожного неписьменного і нехай його спонукає навчити неписьменного писати й читати.

При читальнях „Просвіти“ та при інших культурно-освітніх товариствах треба заложити гуртки для боротьби з неписьменністю. Ті гуртки повинні списати всіх неписьменних у своїй місцевости від 16-го до 40-го року життя, повинні придбати відповідні букварі та зараз розпочати науку читання і писання для неписьменних. Т-во „Просвіта“ у Львові видало новий Буквар для неписьменних, а в нім є також поучення для організаторів того навчання. Т-во „Просвіта“ радо уділить також кожному потрібних пояснень

Знайте, що це не буде дуже важка робота навчити неписьменного читати й писати. Наш народ з природи спосібний до науки. Колись був час, що в нашім народі було більше неписьменних, як у всіх тих народів, які ми тут назвали. Лише лихоліття історії позбавило наш нарід змоги вчитися. Але живе здібність і охота до науки. При добрій волі письменних людей зможемо ще скоро дігнати в письменности інші народи, а тоді доженемо їх і в силі та славі.

Письменні і свідомі люди! Прочитайте цю відозву в голос неписьменним і заохотіть їх, щоби вступали до гуртка вчитися письма!

Неписьменні і неграмотні! Послухайте цієї відозви, найдіть собі охочого письменного на вчителя, установіть собі дні і години навчання і приступайте таки зараз до науки!

Українські громадяни і громадянки! З вірою в успіх своєї праці беріться до діла! Скажіть собі, що на весні слідуючого року не повинно **бути у вашій місцевости ані одного неписьменного чи неписьменної** у віці до 40-го року життя, а по змозі і в старшім віці. Цим ділом зробите величезну прислугу свому народові і приближите його та себе до тої цілі, про яку досі мріємо.

Хто викорінює неписьменність у свому народі, той гідний того, щоби його назвати борцем за кращу долю Рідного Краю і Народу!

ГОЛ. ВИДІЛ Т-ВА „ПРОСВІТА“ У ЛЬВОВІ:
Д-р Іван Брик — голова, Василь Мудрий — заст. голови. д-р Карло Коберський — заст. голови, Михайло Таранько — секретар.

ЧЛЕНИ ГОЛ. ВИДІЛУ:
о. Юліян Дзерович, Юліян Дроздовський, Микола Дужий, Михайло Кернога, Ярослав Колтунюк, Михайло Корчинський, о. Йосиф Лучинський, Василь Луцький, Остап Павлів, д-р Кость Паньківський д-р Михайло Холевчук, Володимир Целевич.

ЗАСТУПНИКИ ЧЛЕНІВ ГОЛ. ВИДІЛУ:
Михайло Галібей, д-р Ярослав Олексишин, Ірина Павликовська, Зенон Пеленський, інж. Роман Раковський, Олика Стахова.

ЧЛЕНИ РЕВІЗІЙНОЇ КОМІСІЇ:
Д-р Павло Кривуцький, д-р Іван Ґижа, Роман Клос, д-р Михайло Терлецький, інж. Евген Храплівий.

ЗАСТУПНИКИ.
Михайло Кліщ, Захар Рудик.

КОМІСІЯ ДЛЯ ПОБОРЮВАННЯ НЕГРАМОТНОСТИ:
о. Юліян Дзерович, Олена Рівлева, Евстахія Тишинська, Савина Сидорович, Володимир Полянський, Денис Снилик, Степан Похмурський, Михайло Дворян, Микола Мороз, Василь Бень, Денис Петрів.

Шкільний плебісцит.

Наладнання й переведення шкільного плебісциту за українською мовою навчання на підставі закону з 31. липня 1924. Д. З. Р. П. ч. 79. поз. 766.

(Докінчення).

V. Підписування шкільних деклярацій і потверджування підписів.

1) Кожний батько української дитини вносить окрему деклярацію за свою дитину або й за більше число дітей у шкільному віці.

Заввага: При виповнюванні шкільних деклярацій не вичеркувати польських слів: „руской, русінськей“, „повшехней“ та „руска, русінська“, щоби не давати притоки до евентуального уневажнення тих деклярацій.

2) Правильно виповнені шкільні деклярації підписують батьки (матері або опікуни) в громадському уряді. Міністер Внутрішніх Справ обіжником з 19. лютого 1925 р. ч. III. 1254 („Газета Адміністрації і Поліції Паньствовей“ ч. 8. з дня 21. лютого 1925) наказав громадським урядам безумовно (безвзглендне) безплатно потверджувати підписи батьків чи їх заступників на шкільних декляраціях за українською мовою навчання.

Неписьменні дають у громадськім уряді знак хреста на декляраціях при 2 свідках, з яких один підписує неписьменного і себе, а другий підписує себе також як другий свідок.

VI. Протести проти самоволі.

1) Якщо громадський уряд не хотів би потверджувати підписів на шкільних деклярацій або жадав оплати, то в кожному поодинокому випадку треба вносити скаргу до Старости, Воєвідства і Міністерства Внутрішніх Справ, найкраще телеграфічно (до Міністерства з огляду на закон про мову з 31. липня 1931. у польській мові).

Після того вислати ще й вичерпуючу письменну жалобу до Старости, Воєвідства й Міністерства з наведенням дати, місцевости, осіб і свідків, а відпис переслати до Правної Оборони при Головній Управі „Р. Ш.“ у Львові, Ринок 10.

2) Якщо це не помогло би, то підписи потверджувати у нотара, в суді, або старостві.

VII. Кому і як доручувати шкільні деклярації.

1) Якщо громадський уряд потвердив підписи батьків зглядно їхніх заступників на шкільних деклярціях за українською мовою навчання, тоді треба їх доручити приналежному повітовому шкільному інспекторові. Ані шкільний закон з 31. липня 1924, ані виконний розпорядок з 7. січня 1925 р. не забороняють, щоби ті шкільні деклярації доручувати разом. Тому, бажаючи мати контролю над цілою плебісцитовою акцією та унеможливити евентуальні надужиття шкільних інспекторів — треба шкільні деклярації вносити збірно і долучити до них супровідне письмо такого змісту:

До Пана Повітового Шкільного Інспектора
в . . . .

Підписаний мешканець громади . . . . . повіту . . . . і товариші, всі батьки чи їх праві заступники дітей української народности в шкільному віці вносять . . . . . . (подати число) шкільних деклярацій за . . . . . (подати число) дітей у шкільному віці з домаганням української викладової мови в школі.

Про рішення справи просять згідно з постановою § 12. виконного розпорядку повідомити інтересованих батьків до рук підписаного.

. . . . (місцевість), дня . . . . 19 . .

Імя і прізвище підписуючого і точна адреса.

2) Батьки мусять мати доказ у руці, що і коли внесли шкільні деклярації. Таким доказом є напис (рубрум), на якому шкільний інспектор має потвердити доручення шкільних деклярацій. Напис (рубрум) пишеться на половині аркуша так:

Напис (рубрум).

До Пана Повітового Шкільного Інспектора

в . . . .

Батьки і їх заступники українських дітей в громаді . . . повіту . . . . складають . . (подати число) шкільних деклярацій за . . . . (подати число) дітей у шкільному віці з домаганням української мови навчання в школі.

. . . (місцевість), дня . . . . 19 . .

Такий напис треба остемплювати стемплем за 20 сот. і при передачі шк. деклярацій вимагати від шк. інспектора або його урядника в подавчім протоколі потвердження на тім написі, коли саме доручено ті деклярації. Якщо інспектор не хотів би того зробити, то внести проти нього зажалення до приналежної Шкільної Кураторії і до Міністерства Освіти, а шкільні деклярації переслати до пов. шкільного інспектора поручений листом і рецепіс дбайливо переховати.

Все це треба доручити чи післати почтою поручено так, щоби вплинуло до Повітової Шк. Ради **найдалі до 31. грудня 1932.**

VIII. Підсумки шкільного плебісциту.

Після скінчення шкільного плебісциту виповнять Місцеві Плебісцитові Комітети „Звіти" з переведеного шкільного плебісциту за українською мовою навчання і перешлють приналежному Повітовому Плебісцитовому Комітетові до 5. січня 1933 р., а Повітові Плебісцитові Комітети зладять зіставлення за цілу свою область і перешлють до Головної Управи „Рідної Школи" у Львові, Ринок 10 найдальше до 15. січня 1933.

Друки таких „Звітів" вишле — на бажання — Головна Управа „Р. Ш.".

Додаткові завваги.

1) Комітети пороблять для себе відписи осіб, хто і за які діти вніс шк. деклярації і взагалі з кожного письма у справі шкільного плебісциту, яке висилається кудинебудь, треба робити докладний відпис з усіми підписами і дбайливо переховати у себе.

2) Шкільні деклярації по ціні 3 сот. за штуку і брошурки: Володимира Целевича: „Про нові шкільні закони" (ціна 50 сот.) та Івана Герасимовича: „На трівогу! Основи української нації загрожені" (ціна 50 сот.) можна набути в **Книгарні „Рідної Школи" у Львові, вул. Сикстуська ч. 20 та в Головній Управі „Рідної Школи" у Львові, Ринок 10.**

Правна Оборона при Головній Управі „Рідної Школи".

Вибо чий український часопис.

НЮ ЙОРК, 5. листопада. (Вл. кор.) Щойно появився знову „Американський Українець", неперіодичний український часопис, як орган Союзу Українсько-Американських Демократичних Клюбів стейту Ню Йорк, призначений цим разом для пропаганди за демократичними кандидатами на президента, віцепрезидента Злучених Держав, сенатора Ваґнера й кандидата на ґовернора стейту Ню Йорк, полк. Лемана. У вступній статті зазначено, що це „періодичне число" за листопад, а на першій стороні подано, що часопис істнує вже третій рік. Добре булоб аби це було дійсністю хоч на будуче. Часопис виданий „під редакцією Видавничого Комітету"

Потреба фонду на літературну нагороду.

Ювилей Б. Лепкого піддав „Новому Часові" щасливу думку: створити постійну літературну нагороду. Наші ріжні установи та інституції повинні спромогтись разом на 2.500 зол. річно на премію за найкращий літератрний твір. „Новий Час", „Народня Справа" дали вже перший почин своєю жертвою 250 зол.

Чи треба широко доказувати, яку велику ваґу мала би така нагорода для оживлення нашого літературного руху? Досі Галичина крім конкурсових премій не мала інших літературних нагород. А і ті, що були, рідко піддержували літературу. Нема кращого менту, як нинішній, щоби подумати над засобами, як оживити наш літературний рух. Само слово „рух" звучить як іронія: це вже не завепад і не застій, не кріза, а маразм.

Від літ не маємо ні установ ні підприємств що видавали би літературні книжки. Коли є видавці, то думають перш усього про якнайширшу масу і пускають між неї паперових вужів, щоби якнайлекше інтерес іщов. Коли такий інтерес навіть не суперечить освітній праці, то з літературою він не має (і сам не хоче мати) нічого спільного.

Інтеліґентний загал не має що читати, автори, де друкувати і наше культурне життя йде нині під знаком календарщини. Здається, що український інтеліґент таки повинен би раз на місяць прочитати одну українську книжку. Пробуйте пригадати 12 таких книжок за минулий рік чи на цей рік. Не найдете, — волієте польські бульварні переклади Уолеса.

Щорічна літературна нагорода може заохотити деякі видавництва друкувати „літературу". Нагороджений твір це добра реклама для книжки, якої наклад напевне виплатиться. При цьому наші видавництва почнуть дбати за літературну мову книжок, може й почнеться суперництво між ними. Щодо заохоти для авторів — зайве і казати. Навіть найбільші таланти потрібують зовнішньої спонуки. З історії літератури знаємо, в якій мірі її розвиток залежав від меценатів і добрих її опікунів, навіть таких, що використовували письменників матеріяльно.

У нас нема навіть видавничих павок, які друкували би літературні твори за найменші гонорарі. Автори передержують роками рукописи у хаті, а згодом і відвикають писати. Інтеліґентний загал, не маючи добрих літературних творів відвикає від рідної книжки. Щорічна літературна нагорода могла би стати першою сильною спонукою для авторів і видавців. Крім цього вона зацікавила би нашим видавничим ринком теж інтеліґентний загал, неменше заінтересований у зрості доброї лектури. У кожній із наших установ маємо одиниці, що розуміють ваґу літературного руху. І не важко буде піддержати думку у своїй установі, що вона може спромогтись на жертву 20 золотих місячно на фонд найкращої української книжки.

Хто зна, чи за такою першою нагородою не підуть іще інші для суперництва і у нашій зовсім завмерлій літературній атмосфері повіє трохи свіжішим духом.

м. р.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З 27. ЛИСТОПАДА 1932.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ. 16

ВОВКУЛАКА.

— Думаю, що так, пане ґенерале.

Миттю закинула мені панна Івінська хусточку на очі і стягнула ззаду з усієї сили.

— Ви тепер на середині сальону, — сказала — витягніть руку... Добре! Я кажу, що ви не доторкнетеся стіни.

— Вперед руш! — закомандував ґенерал.

Треба було зробити всього пять до шість кроків. Я посувався вперед дуже поволі, переконаний, що наткнуся на якусь мотузку або стільчик, підставлені зрадливо на моїй дорозі, щоби я перевернувся. Я чув придавлені сміхи, і це ще збільшувало моє збентеження. Вкінці, коли мені здавалося, що стою вже саме перед самою стіною, мій палець, який я витягнув перед себе встромив зараз у щось холодне і липке. Я з обмерзінням відскочив взад і це викликало вибух сміху у всіх приявних. Зірвавши перевязку з очей, я побачив біля себе панну Івінську, яка тримала в руках посудину з медом, в яку я встромив палець, думаючи, що доторкнуся муру. Одначе потіхою для мене було те, що я міг у свою чергу любуватися, як оба адютанти переходили ту саму пробу з таким самим успіхом як я.

До кінця вечора панна Івінська не переставала вже давати волі своєму збиточному гуморові. Завжди глузлива, завжди свавільна, брала то одного то другого за предмет своїх жартів. Одначе, я запримітив, що зверталася найчастіше до графа, який, мушу сказати, не ображувався ніколи і навіть, здавалося, знаходив приємність у зачіпках. Навпаки, коли вона робила наступ на котрого з адютантів, він морщив брови і я бачив, як його око займалося тим понурим огнем, який справді мав у собі щось лиховісного. „Свавільна як мала кіточка, біла як молоко". Мені здавалося, що пишучи цей вірш, Міцкевич хотів дати портрет панни Івінської.

V.

Товариство пішло на спочинок досить пізно. У богато визначних литовських домах бачимо величаве срібне начиння, гарну обстанову, дорогоцінні перські килими, але нема там, так як у нашій дорогій Німеччині, добрих пухових перин для струдженого гостя. Бідний, чи богатий, шляхтич чи мужик, кожний славянин, а з ними і литовець, вміє знаменито спати на дошці. Замок Довґеллів не є винятком від загального правила. В кімнаті, куди завели мене і ґрафа були всього дві канапи, вкриті сафяном. Це не перелякало мене зовсім, бо підчас моїх подорожей я часто спав на голій землі і я глузував трохи з вигуків ґрафа про брак цивілізації у його земляків. Прийшов прислужник, щоби стягнути нам чоботи і приніс нам домашні халати та виступці. Ґраф, роздягнувшися, проходжувався мовчки якийсь час; потім зупинився нагло перед канапою, де я вже був простягнувся і спитав мене:

— Що думаєте про Юльку?

— На мою думку, вона чарівна.

— Так, але яка кокетка!.. Чи думаєте, що вона справді захоплюється цим русявим сотником?

— Адютантом?.. Звідкиж я можу знати?

— Так, такий хвертик!.. і тому повинен подобатися жінкам.

— Я перечу вашому висновкові, пане графе. Хочете, щоби я сказав вам правду? Панні Івінській сто разів більше залежить на тім, щоби подобатися ґрафові Шемйотові, як усім адютантам цілої армії.

Почервонів і не відповів нічого; але я мав враження, що мої слова зробили йому велику приємність. Якийсь час проходжувався ще мовчки, потім поглянувши на годинник, сказав:

— Ого, найвищий час іти спати, вже пізно.

(Продовження буде.)

Черчіль проти Німеччини.

ЛЬОНДОН. (ПАТ). У Палаті Громад виголосив велику промову Вінстон Черчіль, яка викликала величезне враження в політичних і дипльоматичних кругах. Черчіль обговорив усі найактуальніші міжнародні справи і заатакував творців льозанської умови, які дали німцям та Европі притоку не виконувати зобовязань і не платити довгів. Черчіль заатакував нагально Німеччину, яка не хоче платити, а хоче зброїтися, створюючи через те величезну небезпеку

—o—

Манїфестація австрійських селян.

ВІДЕНЬ. (ПАТ). Нині відбудеться у Відні масова манїфестація австрійських селян, уладжена християнсько-суспільним селянським союзом. У манїфестації візьме участь 20.000 селян, що приїдуть до Відня спеціяльними поїздами. Манїфестація зачнеться богослуженням у катедрі св. Стефана, після чого манїфестанти перейдуть вулицями міста до великої галї північно-західного двірця, де відбудеться віче. Метою демонстрації є заманїфестувати готовість австрійського селянства до праці з іншими кругами населення над господарською розбудовою австрійської республики. Крім того демонстрація має на меті висловити довіря канцлерові Дольфусові. З уваги на можливість сутичок з гітлерівцями поліція поробила великі приготування.

ЧИ ВИ ЗЛОЖИЛИ ЛИСТОПАДОВИЙ ДАР УКРАЇНСЬКИМ ІНВАЛІДАМ?

Кріза й безробіття української інтелїґенції.

Дискусійний відчит п. В. Целевича.

(Короткий зміст.)

Кого розуміємо під назвою інтелїґенції; надмір, чи недостаток української інтелїґенції; надії і вигляди укр. інтелїґенції на держ. посади; розвиток нації і етап того розвитку, на якому і тепер український нарід; завдання української інтелїґенції в сучасну пору і джерело її матеріяльного утримання; можливости праці для української інтелїґенції в народі. Оце ті головні точки дуже цікавого реферату п. н. „Кріза і безробіття української інтелїґенції", який виголосив дня 24. листопада ц. р. вечором у салі Української Бесіди у Львові Головний Секретар УНДО Володимир Целевич. Кожна з означених точок реферату, це ціла проблема в сучаснім життю народу на землях у межах Польщі. А всі разом зложилися на провідну тезу прелеґента, що нашим пекучим завданням дня є — переломати психіку нашої інтелїґенції і перевиховати теперішню українську генерацію в дусі потреб і вимог народу та відповідно до умовин, серед яких тепер опинився нарід.

Щоби освітлити справи, порушені в рефераті, треба би просто цілий реферат передрукувати. Тут обмежимося лише до напрямних, які на думку референта, наша інтелїґенція мусить собі засвоїти, щоби вже відтепер з одного боку розбудовувати народне життя, а з другого — творити підстави свого власного матеріяльного існування.

Інтелїґенти, це збідніла каста людей, яка розростається без виглядів збути своє знання як крам. Тим самим з кожним днем стає щораз більше безробітної інтелїґенції і то по цілому світі. З того випливає потреба не лише добувати теоретичне знання, якого колись було досить на створення варстату праці інтелїґента, але ще й добувати вміння практично достосовувати своє знання до життя, себто вміти творити варстати праці.

Серед української інтелїґенції є страшне безробіття. Вже тепер українські інтелїґенти не мають праці, а для наростаючої інтелїґенції є ще менші вигляди найти ту працю. Виходило би що маємо надмір інтелїґенції. Колиж приглянемось потребам народнього життя, то побачимо, що інтелїґенції у нас замало. Багато ділянок нашого народнього життя чекає праці інтелїґентів з відповідним практичним знанням.

Наша інтелїґенція мусить раз на все закинути надії на державні посади. Тих посад нема й не буде, бо є забагато кандидатів на ті посади, які з ріжних причин мають або вважають, що мусять мати на них першенство. З другого боку їм на руку йде політика держави.

Кожний нарід переживає три етапи свого національного розвитку: культурно-національний, політичний і господарський. Український нарід є саме на етапі господарському, але лише на його початку. Завданням українського народу стати самостійним під господарським оглядом, бо це головна передумова дальшого поступу. В етапі господарського розвитку обовязує головним чином орґанізованість. Тому й завданням української інтелїґенції є взятися за ту орґанізацію. Українська інтелїґенція мусить вийти з дотеперішньої апатії.

Чи є можливости нашої господарської розбудови? Чи є в народі місце на працю і матеріяльне забезпечення нашої інтелїґенції? Безперечно так! Бо коли навіть маємо безробітну інтелїґенцію, то поруч з тим в народі є величезне запотребування на інтелїґентні сили, але з практичним знанням, достосованим до сучасних потреб.

Після реферату, як і треба було очікувати, розвинулася дуже жива дискусія. Забирали в ній слово радник Копач, д-р К. Коберський, інж. Сербин, інж. Палій, д-р Гнатевич. У дискусії порушено також цілу низку цікавих справ, які ілюстрували або доповнювали твердження прелеґента. Яке значіння мають справи, порушені в рефераті і як до них поставились слухачі, про те свідчить внесення зараз по скінченні реферату, щоби для дискусії визначити окремий вечір.

Реферат відбувся по запрошенню Народньої Орґанізації Українців м. Львова. Присутніх було 70 осіб.

З приводу того реферату треба би сказати, що порушені в ньому справи треба було вже давно висунути в нашому життї. Багато справ уже й порушувалось у нашій пресі, але все це були доривочні уваги. Тому треба витати цей виступ п. В. Целевича, який зібрав у свому рефераті всесторонній матеріял і в упорядкованій формі предложив громадянству.

Єдина скромна критична замітка торкалась би чистоти мови, на яку всі наші прелеґенти повинні звертати більше уваги.

Ювилей Українського Кооперативного Банку у Станиславові.

Станиславів, 23. XI. 1931.

Дня 22. XI. ц. р. святкував Український Кооперативний Банк у Станиславові, який повстав з колишньої Руської Міщанської Каси, потім Української Міщанської Каси, свій 30-літній ювилей. Для звеличання цих роковин виловили просвітні й економічні товариства Станиславова ювилейний комітет, який перевів ювилей у рямцях кооперативно-ощадностевого свята.

Перед святом заняла теперішня Надзірна Рада місце на сцені українського „Сокола", де відбулося ювил. свято, взявши між себе заслуженого для розвою інституції основника і дотеперішнього директора п. Теодора Черняєвського. Свято відкрив д-р Юлій Олесницький, який без приготування мусів побіжно начеркнути історію ювилята. Основний реферат відпав, бо п. Я. Ковальський, який уняв на себе обовязок приготовити історію банку, на жаль, захворів, а не відступив свого реферату комусь іншому. Замітне було негодування, що присутні не могли довідатися про розріст банку й ощадностевий та позичковий рух у ньому. Роздані на святі пропаґандистичні летючки „Складайте ощадности в У. К. Б!" та „До кращого завтра" не могли заспокоїти ожидань зібраних.

Зате дуже додатнє вражіння полишили реферати: інж. Храплившого, який виголосив замісць д-ра К. Коберського реферат про українські фінансові установи і реферат посла д-ра Ладики, що замісць посла Луцького представив значіння потоловної ощадности для нашого народу. Оба реферати були приноровлені до слухачів-селян, що явилися на святі в числі біля 500. Міщан було дуже мало, а інтелїґенції майже нікого.

Перед рефератами виголосив дир. М. Шваюк привіт від станиславівського Окружного Союзу Кооператив, а інж. Диків відчитав письменні привіти, що наспіли в числі 39 від наших центральних фінансових установ у Львові, від кооперативних банків у Бересті й інших галицьких містах і від економічних та культурних товариств Станиславова й повіту. Не було привіту від Земельного Банку, який має свою аґенцію у Станиславові та від кредитової установи українських залізничників „Народній Дім" у Станиславові.

Для пропаґанди ощадности проголошено на святі ухвалу Надзірної Ради, на основі якої діти членів банку, що вступають у ювилейному році банку в 7-ий рік життя, одержуть даром вкладкові книжочки з вкладом по 5 зол., які можна буде вибрати разом з дальшими ощадностями дотичної дитини по 10 роках.

Свято мало поважний характер і зробило на всіх присутніх миле вражіння.

—o—

Хто не вміє користати з права — той не варта його мати. Використайте закон з 31. липня 1924 р. і переведіть шкільні плєбісцити за українською мовою навчання!

За океаном.

БУВШИЙ БРИТІЙСЬКИЙ ПОСОЛ РЕЙНІ СМИТ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ.

По побуті на Радянській Україні і відвідані української Галичини бувший британський посол пацифіст, знаний українській американській еміграції, Рейні Смит, прибув знову до Злучених Держав, щоби поінформувати американське громадянство про свої помічення. З цієї нагоди п. Смит зійшовся з українською піонєрською громадою в неділю 13. листопада в год. 3 пополудні в Народнім Домі. П. Смит має великий матеріял з Радянської України з життя української еміграції в Америці.

—o—

ІНСТИТУТ ДЛЯ ДОСЛІДЖУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СПРАВ У БУКАРЕШТІ.

Гурт визначних румунських політиків, учених і письменників постановив оснувати в Букарешті Інститут для досліджування українських справ. Метою інституту має бути збирання наукових матеріялів і уладжування відчитів про культурне, господарське й політичне життя України та про значіння її незалежности для міжнародньої політики. Генеральним секретарем організаційного комітету вибрали Ґрапйюна (проурядова партія), одного із впливових членів румунського парляменту. До організаційного комітету війшли, далі професор університету Рале, що рівночасно є віцепрезидентом парляменту, та професор Міґедінс.

ПРОТИ ЧЕХОСЛОВАЦЬКО-ПОЛЬСЬКОГО ЗБЛИЖЕННЯ.

МІНХЕН, 25. 11. ПАТ. „Мінхенер-Авгсгуртер Абендцайтунг" (орган німецьких націоналістів) помістив в однім із ост. чисел статтю на тему чехословацько-польського зближення та про небезпеку, яка з того повстала би для Німеччини. Останніми часами чехи, на думку згаданого часопису, мають однозгідні з поляками думки в справі т. зв. коридора та вмовляють у чсл. населення, що Балтик чеський.

АРЕШТУВАЛИ БІЛЬШОВИЦЬКОГО АҐЕНТА.

ЖЕНЕВА, 25. 11. ПАТ. Поліція арештувала вірменина, хеміка Меліка Елчіяна, якому закидає більшовицьку пропаганду у Швайцарії.

ЗА ВИБИТІ ШИБИ.

ЛЬВІВ, 25. 11. ПАТ. М-ство Суспільної Опіки переказало, в звязку з протижидівськими ексцесами, які відбулися недавно у Львові, деяку суму до розпорядження львівського воєводи. Він цю суму переслав жидівській віроісповідній громаді з припорученням роздати її між найубожших власників крамниць, яким підчас ексцесів повибивали шиби.

ЖЕРТВИ ШАЛЕНОГО.

СІТЛ, 25. 11. ПАТ. Якийсь чоловік дістав на вулиці атаку шалу. Він кинувся на прохожих, убив шістьох людей, 12 поранив ножем, з тих 6 дуже тяжко. Поліції з трудом удалося обезсилити шаленого.

СТРАЙК УНІВ. СТУДЕНТІВ.

БУКАРЕШТ, 25. 11. ПАТ. В університеті з м. Клуй студенти застрайкували, щоби так запротестувати проти високих університетських оплат.

З орґанізаційного руху.

ВЕЛИКА ГОСПОДАРСЬКО-ОСВІТНЯ АНКЕТА В КАЛУШІ.

Дня 7. листопада ц. р. на заклик Повітового Народнього Комітету відбулася велика нарада в Калуші в салі Народнього Дому. Явилося кілька соток делеґатів з усіх сіл повіту, приїхали також посли Пеленський і Великанович. Нараду отворив у заступстві голови П. Н. К. директор Миґович, представив послів і подав порядок нарад. До президії вибрано о. Чорнегу зі Студінки на голову зборів, господаря Микитинського з Неговець на заступника, а п. Кондрата Вас. з Томашовець на секретаря. Перший виголосив реферат на господарські теми пос. Пеленський. Він обговорив теперішній стан нашого села та пояснив резолюції „Сільського Господаря", відомі з преси. Другий реферат на тему рідного виховання нашої молоді та про шкільний плебісцит виголосив пос. Великанович. Обох рефератів вислухали зібрані з найбільшим зацікавленням і промовців нагородили гучними оплесками. В дискусії забирали слово пп.: д-р Сохацький, Іваницький, Афтанас, Муха, Родівецький Лаврій, Коґут, Литвинишин, Миґович. Ухвалено відомі резолюції в господарських справах з додатком справ льокальної натури та порішено перевести плебісцит за навчанням у школах в українській мові. Зокрема на внесення предсідника зборів збори ухвалили одноголосно довіря і подяку за працю Українській Парляментарній Репрезентації, Центральному Комітетові УНДО і повітовому проводові.

Чи ви з нагоди листопада-місяця українських інвалідів зложили свою жертву на допомогу українським інвалідам?

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.** 744-?

— **Вулична збірка на Т-во „Будучність".** По довгих зусиллях виєднала Управа Т-ва Укр. Робітниць „Будучність" у Львові дозвіл на вуличну збірку на будову домівки для бездомних чи безробітних українських робітниць. Збірка ця відбудеться в неділю 27. листопада. Отсею дорогою звертаємося до сердець українського громадянства з проханням заповнити своїми лептами пушки, з якими того дня будуть під усіма церквами і українськими інституціями ходити представниці товариства та тим способом заявили свою поміч у тім важнім, дотепер залишенім ділі. Дати змогу нашим робітницям організуватися у свому товаристві і в рідному дусі виховуватися та забезпечити свою старість чи неміч — значить сповнити важний громадянський обовязок.

— **Симпатична новинка.** Українська народня кераміка має свою добре заслужену славу не тільки в краю, але й широко за кордоном. Зразки покутського та полтавського гончарства з їх своєрідною орнаментикою украшують найвидатніші музеї світу. А тимчасом чужі, безвартісні й неестетичні фабрикати заповнюють доми української інтелігенції та заможнішого міщанства, що в найкращому разі, бажаючи мати щось зближеного до рідного купує чеські, болгарські або ловицькі вироби. Щоби запобігти тій аномалії й обогатити культуру нашої буденної обстанови, рішилася відома українська фірма для продажі порцеляни п. О. Ониська дати зразки столових українських сервісів. Перший із комплетів, виконаний на підставі проєктів арт. маляра В. Дядинюка появився вже у продажі. Над дальшими проєктами комплетів працює кількох українських малярів-графіків. Можемо тільки привітати почин п. О. Ониська, що не жаліючи ні коштів ні труду, рішив при помочі українських малярів дати нашим домам гарну й стилеву посуду з українською орнаментикою.

— **Приклад гідний наслідування.** Громадянин Петро Гладун і С-ка, власники моторово-вальцевого млина в Черчу, заключили зі Старшиною Повітового Кружка „Рідної Школи" в Рогатині письменну умову, що від 1. листопада 1932 р. будуть давати 2 прец. від доходу брутто з млина на „Рідну Школу". З цієї нагоди Старшина Кружка звертається з проханням до Всч. отців парохів, виділів читалень „Просвіти", кооператив, кружків „Сільського Господаря" і всіх свідомих громадян цілого району, щоби заохочували все українське громадянство везти мливо до вищезгаданого млина, чим причиняться подвійно до доброго діла і згідно з гаслом: „Свій до свого" причиняться до придбання фондів на „Рідну Школу". За прикладом п. Гладуна повинні піти всі укр. підприємства, а українське громадянство повинно такі підприємства, що дають процент на народні цілі, в першу чергу піддержувати. — **Старшина Повітового Кружка „Рідної Школи" в Рогатині.**

— **Львівське радіо** повідомляє, що нині, 26. ц. м. від год. 20. передає воно з королівської опери в Амстердамі Верділя „Фальстафа", в якій виступає ґеніяльний артист „Ля Скаля" Стабіле.

— **Свято Богдана Лепкого в Кракові.** У нашому звіті зі свята Лепкого у Кракові закралася прикра помилка, а саме: рецитації творів Б. Лепкого виконували д-р Лятишевський і **Юліян** Геник-Березовський, а не як було подане Ярослав Геник-Березовський.

— **Засідання фільольоґічної Секції НТШ.** відбудеться в суботу 26. листопада в год. 18. в Бібліотеці Товариства.

— **З Наук. Інституту в Берліні.** 29. ц. м. заповів там виклад доцент краківського університету д-р Кубійович п. з. „Половини у східних Карпатах".

— **Концерт юґославянської музики.** 1. грудня ц. р. у салі польського Музичного Т-ва (кіно „Аґолья") відбудеться концерт юґославянської музики в роковини 14-літнього існування зединеного королівства Юґославії. Уся програма складена з юґославянських музичних творів: юґославянських народних пісень, творів на віольончелю та фортепян. На концерті виступає оркестра 40 полку, хор „Ехо" та солісти п. А. Шмар, д-р Гут, п-ні Ф. Лістовська та п-ні О Пухальська.

— **Чи буде знижка комірного?** Організації комірників у Польщі розпочали наново акцію в урядових колах, щоби добути знижку комірного. В останніх днях урядові чинники у Варшаві буцімто зацікавилися цією справою та рішили „щось" зробити. Появилися поголоски, що сойм дістане законопроєкт про зміну охорони комірників. Кредити на розбудову міст і будову мешкальних домів мають подешевіти (їх тепер зовсім нема!). Власникам домів, які мають банкові позички, мають знизити відсотки, зате вони мають знизити комірне. Комірники домагаються знижки комірного на 30 відс., звертаючи увагу, що заробіткові платні впали у Польщі на 40 а то й 50 проц.

— **Процес Ґорґонової у Кракові.** З уваги на недалекий термін процесу Ґорґонової у Кракові, куди Найв. Суд передав її справу, вчора нічним потягом відвезли Ґорґонову з львівських „Бриґідок" до Кракова. Приїхав за нею старшина краківської поліції, який привіз гроші на переїзд; крім нього проводили Ґорґонову ще й два аґенти. Їхали окремим відділом III. кляси. Відїзд „геройки" брюховицької траґедії став своєрідною „сензацією" на залізн. двірці у Львові.

— **В почтових урядах Долина і Креховичі** (пов. Долина) завели цілоденну і цілонічну телефонічну і телеграфічну службу замість дотеперішньої служби цілоденної необмеженої.

— **Припинили в урядуванні пов. команданта поліції.** В Раві Руській вели кілька тижнів слідство проти команданта тамошньої поліції Чарнецького, бо йому закинули надужиття. Тепер Чарнецького припинили в урядуванні, а становище пов. команданта віддали комісареві Куньчикові.

— **Полярне сяйво штучно відтворене.** Трьох віденців зробило новий епохальний винахід. Технік Бріхе і дослідники полярного світла Р. Штермер і Феґард зуміли в своїй лябораторії відтворити штучно освітлення підбігунового неба і передати це на фільмі. Сніжні простори, ледовики, хати ескімосів, хмари, порухи природи та поодинокі моменти, як овид розвиднюється все це вчені відтворили штучно так, що око глядача має найповнішу ілюзію дійсности. А проте все це „чудо" зроблене тільки при помочі лямпи з катодовими проміннями і двобігуновим маґнетом. Лямпа заступає сонце, а маґнет землю. Самі вчені, заки побачили цю незвичайну наукову вигадку не вірили, яким робом вона можлива.

— **Бідні греки.** Греція має має 15 міліонів фунтів чи кільо родзинків, з якими не має що робити. Англія, яка вживає їх до різдвяних пудінґів імовірно має родзинки з кольоній, кращі та дешевші. Викинути їх у море, як бразилійці роблять із надмірними запасами кави? Греки — славні купці. Тому їхні два міністерства, фінансів і внутрішніх справ, рішили, що ці родзинки мусять зїсти самі громадяни-патріоти. Треба їх тільки до цього примусити. І видали наказ, що хліб можна виробляти тільки зі сушених грецьких родзинків.

— **Новий володар Аннаму.** Аннам має нового імператора. Ця країна між Кохінхіною і Тонкіном є під французьким протекторатом. Новий її імператор 19-літній молодець, що недавно поїхав із Парижа. Зветься він Бао Даї і мешкає в Гюе, над рікою, що має поетичну назву „ріка пахощів". На двірці ждали на нього рідні достойники і привітали його як „всевладного володаря, батька та маму в одній особі". Відтак промовляв французький генерал-губернатор Пер Паскіє, що є фактичним володарем тієї країни. Бао Даїс мусів годинами сидіти непорушно на престолі зі скиптром, заки перед ним перейде довжезна кольона мандаринів з чолобитнею. Двірська етикета та королівська традиція в Аннамі — давне китайська, сувора. Його нарід не сміє його бачити. Молодий імператор мусить жити париськими споминами. У Парижі його виховували від 9 року життя і там навчили його всього того, що розсіває нудьгу: їзди верхом, гри в ситківку, пінґ-понґ та на грамофоні. Бао Даі привіз в Аннам величезну збірку грамофонових плит. Він знає теж кілька европейських мов, якщо хотів би читати книжки. Аннамська традиція каже, що ніодно людське око не може зупинитись на імператорі і ніодна жінка не може ввійти до престольної салі.

— **Відкривник Чапліна.** У Ню-Йорку помер відомий в Америці імпресаріо Віліям Морріс що називався так само як англійський письмен-

ГУВЕРОВА ПОСТАНОВА РОЗЧАРУВАЛА ФРАНЦІЮ.

ПАРИЖ, 25. 11. ПАТ. Гуверова постанова розчарувала політичні кола. Члени парляменту думають, що мотиви европейських урядів заслугували, щоби їх узяти під увагу. На запит Аг. Аваса всі посли висловили однозгідну думку. Віцепрезидент палати Пате (рад. лів.) прикидав, що коли парлямент ратифікував Йонгів плян, то застеріг, що сплати Зл. Держав найдуть покриття в німецьких сплатах. Данелю (респ. лів.) сказав, що Франція на виразне домагання Гувера виреклася належностей від Німеччини. Пос. Гае з жалем ствердив, що американська гром. думка не розуміє Франції. Вона забула про спільну боротьбу, де Франція давала кров, а Америка товари, так що ані штука золота не переплила Атлянтику. Соціялісти висловлюються подібно. Пос. Варен сказав, що коли Гувер звільнив Німеччину від обовязку плачення, внеможливив Франції вивязатися із своїх платностей. Голова групи рад. соціялістів і комісії закордонних справ палати Францоа Альбер, без уваги на резерву, яку йому накидають його функції, сказав, що ніхто не вірить, щоби сплати виконано 15. грудня. Певне є, що всі члени парляменту вважають становище Америки несправедливим, одначе сподіються, що дальша частина умов позволить справедливо управильнити справу, маючи довіря для Америки, якої тяжке положення не є тайною і яка не схоче ризикувати, щоби це положення збільшувати та поглиблювати тяжке світове положення, не рахуючися з моральними й матеріяльними можливостями Европи.

...к і маляр. Його заслугою є те, що він відкрив в одній малім льондонськім мюзікголю Чарлі Чапліна і дав йому 60 дол. на тиждень із тим, що мусить виїхати з ним в Америку. Морріс заробив теж раніше чималі гроші на американському турне Сари Бернар. Директори американських театрів відмовились відступити на виступи Сари Бернар свої салі з огляду на її неморальне життя. Тоді Морріс побудував шатро, як для цирку, і там виступала С. Бернар у ріжних містах із величезним успіхом.

— **Причина розводів в Англії.** Скількість розводів в Англії зростає щорічно. Одною з найчастіших причин цих розводів є пристрасть до гри, яка охопила англійське жіноцтво. Численні клюби в Англії перемінились тепер у салі гри. Англійці, що мандрують по світі, залишають дома жінки, які нудьгуючи, шукають розваги в алькоголю та ріжного рода азартних грах. Англійські жінки ставлять величезні суми на кінських перегонах і роблять усякі безглузді заклади. Ця пристрасть охоплює не тільки жіноцтво з вищих кляс, але й середніх, де часто парують злидні. Аж тепер заметушились жіночі організації і домагаються окремих законів, які заборонювали би жінкам пити по клюбах і закладатись. Атмосфера вибагливої обстановки та марнотратність дає дуже сильний аргумент комуністичним агітаторам. Льорд Розбері, один із найвизначніших акціонерів джокеєвих клюбів, виступив дуже гостро проти закладів жіноцтва у кінських перегонах.

— **Поліцаї мусять похудіти.** Ще недавно в Америці та Англії на поліцаїв вибирали високих і кремезних мущин. Так наказувала традиція з доби „коня на вулиці". Коли замісць коней прийшли авта, а боротьба з бандитами зводилась до стрілів із револьверів, найбільших поліцаїв найлекше було застрілити. Американське місто Міннеаполіс зробило із цього факту такий висновок: подало до відома всім своїм грубим і високим поліцаям, щоби якнайшвидше похуділи. За цим містом підуть швидко й інші. Американські поліцаї мають перед собою те саме завдання, що недавно жіноцтво, яке за всяку ціну хотіло придбати модну струнку лінію.

— **Дитина дириґентом.** Тепер в Італії виступає з концертом 9-літн. хлопець Брунето Ґроссато. Досі рідкі були випадки, щоби у дитячому віці музики орієнтувались у складній орхестровій партитурі. Ґроссато орієнтується в ній прегарно. Він проводить орхестрою, що виконує такий важкий твір як вагнерівських „Майстерсінґерів". Старі члени орхестри всміхаються скептично і не вірять у можливість такого таланту. Але дітвак хапає за дириґентську палочку, вдаряє нею у пульт, питається енерґійно „Чи все готове?" і відразу входить у партитуру як старий дириґент. Можна уявити собі захоплення глядийців такою чудесною дитиною.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платить кооперативам дня 25 XI. 1932 за масло експортове та десерове пріма 3·00 зол., за літру молока 17—19 сот., літру сметани 0·90 зол. ... 1·60 зол.

—o—

Дописи.

ГАЛИЧ. *(Ревізії й арештування.)* Дня 21. XI. п. р. появилися в Залуквї якісь протидержавні летючки. У звязку з цим переведено в Залукві трус. Не арештовано нікого. Зате 22. XI. арештовано в Галичі студентів Сливинського і Найдича (з Делієва) та Осипа Мончука. Дня 23. XI. відставили їх до Станиславова. В Межигірцях арештували одного з найрухливіших місцевих громадян, Павла Городецького, якого 22. XI. відставили рівном до Станиславова. В Межигірцях переведено ревізії в С. Городецького, а в Делієві у матері студ. Найдича. В Маріямполі у Тараса Черняхівського. Крім цього відбуваються ревізії і в інших сусідніх селах.

СТАНИСЛАВІВ. *(Виклад про український націоналізм).* Дня 19. XI. п. р. відбувся тут виклад д-ра К. Коберського, редактора „Кооперативної Республики", на тему: „Український націоналізм". Основними хибами українського націоналізму, на думку д-ра Коберського, є: 1) нехтування соціяльного питання, 2) змагання до мілітаризування громадянства, 3) імперіялістичні тенденції, 4) видвигання клича: „Україна понад все", 5) відсутність етичних основ. Усі видвигнені прелеґентом тези були дуже широко розвинені, але трохи за слабо арґументовані. Нічого нового не внесла й коротка дискусія, що весь час стояла на низькому рівні.

СТРИЙ. *(Селянське віче).* В четвер 24. п. м. відбулося у великій салі „Народнього Дому" селянське віче, скликане повітовою філією т-ва „Сільський Господар" зі заповідженим рефератом посла стрийської округи п. Остапа Луцького. На вічу було присутніх поверх тисячи селян з повітів: Стрий—Сколе, Долина і Жидачів. На внесок голови філії мґр. Думина вибрано предсідником віча о. Матковського з Дуліб і госп. Мельника зі Стинави. У незвичайно живім та цікавім двогодиннім рефераті посол Луцький накреслив ціле пекло сучасного сільського життя та висліди праці українських господарських установ і представив зборам тези Укр. Парл. Репрезентації в аграрній політиці. Предложені п. Луцьким резолюції віче по річевій дискусії приняло одноголосно і серед оплесків усіх присутніх. Віче було дуже поважною манїфестацією українського селянства стрийської округи.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у приватних оборотах 8.90 і пів.

Варшавська біржа.

3-проц. поз. будів. 39; 4-проц. поз. інвестиційна 96 і одна четверта; 4-проц. поз. долярова 51 і одна четверта; 7-проц. поз. стабіліз. 54.63, 55.25, 54.50.

Валюти і девізи.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 123.63, 123.94, 123.32; Голяндія 358.30—40, 359.25, 357.45; Льондон 28.96, 29, 29.13, 28.83; Ню Йорк чеки 8.92.5, 8.94.5, 8.90.5; Париж 34.91, 35.00, 34.82; Прага 26.41, 26.47, 26.35; Швайцарія 171.55, 171.38, 171.12; Італія 45.67, 45.89, 45.45; Берлін 211.90

Акції.

Банк Польський 87.50, 88.2.

СПОРТ.

З ДІЯЛЬНОСТИ ФІЛІЇ КАРПАТСЬКОГО ЛЕЩАТАРСЬКОГО КЛЮБУ У ВОРОХТІ.

Одну з найактивніших філій має К. Л. К. у Ворохті де гуцули приняли лещатарство не тільки як один з найгарніших спортів, але також як важний комунікаційний чинник. Попри лещатарський спорт пропаґують теж ідею виробів лещ. приладдя, що з часом може стати поважним джерелом доходів тамошнього населення.

Маючи це на увазі, ворохтярські лещатарі зорганізували у себе філію КЛК, яка дуже добре розвивається. Рівночасно всякими прогульками в сусідні села поширюють члени філії лещ. спорт чимраз більше. Минулого сезону влаштували в себе змагання в бігу і в скоках, які під спортовим оглядом стояли на доволі високому рівні. Коли зважити, що філія істнує всього один рік та що тамошні лещатарі опанували вже техніку їзди, то це дає нам запоруку, що звідти вийдуть змагуни, які зможуть поважно загрожувати лещатарям міським. Лещатарі з Ворохти звернули особливу увагу на народню ношу і стараються, аби до лещ. вбрання не закралася ноша фабрична; тому й рішили завести у себе лещ. однострій, який уповні пристосований до гуцульської ноші. Виділ робить заходи аби всі тамошні лещатарі їздили на лещатах власного виробу, прикрашених гуцульськими різьбами. Маємо надію, що на цьогорічних краєвих змаганнях, якщо грошеві обставини дозволять, будемо їх оглядати у Львові.

Заг. Збори філії у Ворохті відбулися дня 21. XI. п. р в присутності 30 членів і 10 гостей. Новий Виділ вибрано в такому складі: голова Гриць Мочерняк, заст. голови Лесь Ткачук, секретар Іван Мочерняк, скарбник Дмитро Росінський, справник Василь Мочерняк, господар Микола Бойчук. Контр. Ком'сія: Юрій Жупник, Михайло Савчук, Микола Гаврилюк. Мир. суддя: Н. Івашишин. Крім біжучих справ рішено на всіх імпрезах (змаганнях, фестинах забавах тощо) не вживати алькогольних напитків, а члени зобовязалися не пити алькоголю тому, що алькоголь — це ворог спорту.

З ЧЕСЬКОГО СПОРТУ.

Минулої неділі закінчилася (подібно, як і в Австрії) перша рунда мистецтв професійної ліґи копаного мяча. Осіннє мистецтво добула Спарта (14 п.) перед Славією (13 п.). Дальші місця займають: Вікторія-Пільзен (12 п.), Вікторія-Жіжков (11 п.), Наход (10 п.), Кладно (8 п.), Богеміянс (8 п.), Теплітцер Ф. Ц. (7 п.), Лібен (5 п.) і Ф. К. Пільзен (2 п.) У другій лізі веде Чехіє Карлін (16 п.), перед Жіденіце і Нусельске (по 13 п.).

—o—

Листування Редакції.

Вп. Проф. Іваницький, Подєбради: Короткі, кількарядкові вістки міститимемо радо, якщо вони будуть цікаві для загалу. Присилане примушені ми дуже сильно скоротити.

Вп. Довмсуевичеві зі Станиславова: Допис про концерт „Сурми" ми вже помістили у числі 262, тому Вашого допису не використаємо.

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 26. XI. год. 7.30 веч. „Занадто правдиве, щоби було добре“ (Абон. 3).
Неділя, 27. XI. год. 3.15 веч. „Кармен“ (з Марією Сокіл).

Театр Ріжнородностей.

Субота, 26. XI. год. 7.30 веч. „Поцілуй перед зеркалом“ (Абон. 3).

Кіна.

АПОЛЬО: „Скінчена пісня“ (Ліліяна Гейд).
АПОЛЬО: „Непотрібна“.
АТЛЯНТІК: „Пісня ночі“.
КАСІНО: „Жінки без будучини“.
КОЛЬОСЕЙ: „Терня долі“, ревія „Йо-Йо!“
КОПЕРНИК: „Кіноманяк“ (Гарольд Льойд).
МАРУСЕНЬКА: „Кіноманяк“ (Гарольд Льойд).
МІРАЖ: „Трейлер Горн“.
ОАЗА: „Мексиканка“ й ревія.
ПАЛЯС: „Атлянтида“ (Бриґ. Гельм).
ПАН: „Цісарева Єлисавета“.
ПАСАЖ: „У тигрових кигтях“ (Боб Костер), „Осміх долі“.
ПРОМІНЬ: „Чотирьох із леґії“.
СТИЛЕВЕ: „Над ранком“, „Гра на світанку“ (Рамон Новаро), „10 хвилин життя“ (Льорель і Гарді).
УТІХА: „Боротьба за честь“ (Кен Мейнард).
ХИМЕРА: „Князь Бубуль“ і комедія.

Закордонне радіо.

Субота, 26. листопада 1932.

Кеніґсберґ (217,1) 11.30 Концерт, 19.00 Спів, 20.00 Вечір комиків, **Братислава** (278,8) 16.10 Концерт, 20.35 Оп. музика, **Штрасбург** (345,2) 21.40 Гвлевий концерт, **Гельсінгфорс** (368,1) 17.25 Скрипка, **Букарешт** (394,2) 20.45 Спів. Альґер, **Білгород** (430,4) 20.00 „Домок трьох дівчат“ оп. Шуберта, **Рим** (441,2) 17.30 Музика 20.45 „Фата Малерба“ муз. казка Гуі, **Прага** (488,6) 19.35 Кабарет, 20.35 Пісоньки, **Мінхен** (532,9) 20.00 Веселий вечір, **Будапешт** (550,5) 12.05 Співочий концерт, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 19.00 Концерт, 14.30 Концерт для дітей, **Гуізен** (1876) 20.40 „Фальстаф“ оп. Вердія.

Неділя, 27. листопада 1932.

Братислава (278,8) 17.45 Концерт, 20.00 Музика, **Копенгаґен** (281,2) 12.00 Концерт, 20.15 „Мр Синдерс“ муз. комедія, **Мілянно** (331,4) 20.30 „Федора“ оп. Джордана, **Букарешт** (394,2) 20.00 „Сильвія“ оп. Кальмана, **Берлін** (419) 20.00 „Драйвльте Шахтельн“ оп. Коля, **Білгород** (430,4) 12.05, 16.00 Нар. пісні, 21.15 Військова орхестра, **Стокгольм** (435,4) 20.00 Опера, **Прага** (488,6) 7.30, 15.30, 21.00 Концерт, **Відень** (517,2) 11.00, 17.00 Концерт, 20.05 „Кондолієра“ оп. Сулівена, **Рига** (525,4) 17.00 Пісні, Прідніке-Кавара, **Харків** (937,5) 10.00, 16.00, 19.00 Концерт, 12.15 Українська музика, 16.35 Мист. трансмісія, 24.00 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 26. листопада 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10 Грамофон, 13.10 Метеорол. комунікат, 13.15 Шк. порадок, 15.40 Господ. комунікат, 15.50 Військові вістки, 16.00 Для старших дітей: „Індіянин із Маршалківської вулиці“, 16.25 Ґрамофон, Сільва рерум, 16.40 Шляхом окраїнних замків, 17.00 Авд. для хорих, грамофон, 17.40 Актуальний відчит, 18.00 Музика, 18.55 „Йо-Йо“ вес. фейлетон, 19.10 Всячина, 19.30 На овид!, 19.45, 21.50 Прес. рад. денник, 20.00 Тр. з Амстердаму оп. Вердія „Фальстаф“, 20.45 Спорт, 23.10 „Бріджоманії та бріджотрагедії“, 23.25 Комунікати, 23.30 Танк. музика.

Неділя, 27. листопада 1932.

11.35 „Релігійне умотивування місій“, 11.58 Час, 12.05 Академія в честь Виспянського, Метеорольогіч. комунікат, 14.00 Рільн. метеор. комунікат, 14.05 „Останні заходи перед зимою в господарстві“, 14.25, 15.00 Нар. пісні (хор), 14.40 Що чувати, що треба знати, 16.00 Для молоді „Що чувати в світі“, фейлетон, 16.25, 18.30 Ґрамофон, 16.45 Подорож по польському тижні, 17.00 Ґрамофон, Сільва рерум, 17.40 Вислід конкурсу II. Веселої неділі, 18.00 Пісні, 18.40 Всячина, 19.00 „Весілля“ Виспянського, авд., 19.45 Вислід конкурсу: „Вгадай, хто співає?“, 20.00 Спів, Ляцецький (тенор), 20.25 Спів, Гавр. Княгініна (бас), 20.45, 22.00 Концерт, 21.50 Спорт, 22.25 Концерт Шпіцальського, 23.00 Комунікати, 23.10 II. ч. ревії „Йо-Йо“.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

„Просвіта“ дякує районовій Молочарні в Роґізні за „Дар“ 6 зол. з нагоди іменин о. М. Телепа, голови читальні. 894 1-1

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . зол. 0.15	**Дрібні оголошення від слова:**	Остання сторінка 1/1 . . . зол. 380·—
1 „ одношпальтовий надісланє і некрольоґи „ 0.50	натриковіальні по . . . зол. 0.15	„ „ 1/2 . . . „ 200·—
1 „ „ в тексті і новинках . „ 0.58	купно, продаж, винаєм і т. п. . . . „ 0·10	„ „ 1/4 . . . „ 110·—
1 „ „ на першій сторінці . „ 0.65	шукаючі праці . . . „ 0·08	„ „ 1/8 . . . „ 60·—
	слова товстим друком подвійно.	Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.